

עורך „אוקטובר“ מנסה להסביר לקוראיו:

מהו הדבר המוזר הזה שהישראלים

קוראים לו בשם „ביטחון“?

שייטת הפחד

כי המיזרח הוא מיזרח המערב הוא מערב, ולעולם השניים לא ייפגשו. כאשר כתב זאת רוזנברג קיפ ליוג, המשורר הבריטי, בראשית המאה, הנוכחית, בודאי לא יכול היה לנבא מה יחוש העולם ב-26 במאי. אנו מהדקים את שפתותינו ומושכים בכתפיינו מנסים להבין מה מסתתר מאחורי העיקשות הישראלית בשיחות האוטונומיה. גם לדוויג ואן בטהובן, מחבר הסימפונייה החמישית פעמי הגורל, לא יכול היה לנבא כי אדולף היטלר ישמיע אותה, בשלהי מלחמת העולם השנייה, כדי להרע כיון את העם הגרמני לקראת תבוסה וכניעה.

טיפה של דם

בעיתונות

מהי, למועשה, הבעיה אשר כל הצידיים לא הצליחו להתגבר עליה, או אפילו להתקרב אליה — מתוך תיקוה לפתור אותה? אין ברירה, עלינו לחזור אל הסכם קאמפ דייוויד, שעליו חתמנו ושאת סעיפיו הסכמנו לבצע. הסכמנו על „אוטר נומיה“ לעם הפלסטיני בגדה המערבית וברצועת עזה. פירוש הדבר הוא, שהעם הפלסטיני ימשול בעצמו — על עצמו. הסכמנו שנבטיח לעם הפלסטיני את ה"ביטחון הדרוש, את חופש הבחירה ואת זכות ההחלטה. כל זה מוסכם וידוע בעור לם כולו.

אנו מכירים עתה את כל הקשיים ה"מתעוררים בעת ניהול משאומתן. אנו יודעים את הבלתי-אפשרי — ואת האפשרי. מכירים את הדחוף — ואת הניתן לדחיה. את המאבקים הפוליטיים, האתניים והחברתיים בישראל; את שיתוף ה"פעולה בין הערבים; את המגעים החשאיים בינם לבין ישראל. אנו יודעים מי מבין מנהיגי מדינות ערב רוצה פיתרון, ומי דוחה אותו. אנו גם זוכרים את דבריו של יאסר עראפאת, שאמר, כי ה"מרחק בינו לבין מנחם בגין קטן בהרבה מן המרחק בינו לבין המלך חוסיין.

הנשיא אל-סאדאת ניסה „לדחוף“ את השיחות. באסואן, באל-עריש ובחיפה הציע אל-סאדאת לבגין, להסכים על קביעת הנחיה כללית לאוטונומיה ולאחר מכן לתחום על „הנחיה פוליטית“ סופית. להניח לשטים לבצע את העבודה. בדיק נפיש שאירע בעניין סיני. הוסכם שסיני לא תהווה בעיה — כל ארמותיה, סלעיה והרריה ישיקו גבולות 1967, ללא כל איום על ביטחונו של ישראל.

כאשר שמע מנחם בגין את הביטוי „הנחיה פוליטית“ פניו סמקו וראשו צנח. הוא לא הגיב, משתמע מכך, שבגין איננו מסוגל לקבל החלטה בעלת חשיבות מבלי לחזור אל מילאת הממשלה, אם יעשה זאת, עתיד הדין במושב השמים להת"משך שעות ארוכות, גדושות ויכוחים מרים ואלים, מבלי שבעיתונות הישראליית תופיע אפילו טיפת דם אחת.

מה קרה למנחם בגין? האישיות והמנטליות של מנחם בגין היו גורם חשוב, שהגיע את

הנשיא אל-סאדאת במסעו לירושלים. לבגין אישיות חזקה ועממית. הוא מסוגל לקבל החלטה. בקבלו החלטה, הוא מסוגל לשכנע. עובדה זאת נתאשרה במהלך המשאומתן בקאמפ דייוויד, בחווה הש"לום עם ישראל, ובדיונים שהתקיימו בי כנסת במהלך הוויכוחים עם שרי ה"ממשלה.

אש אל חלון

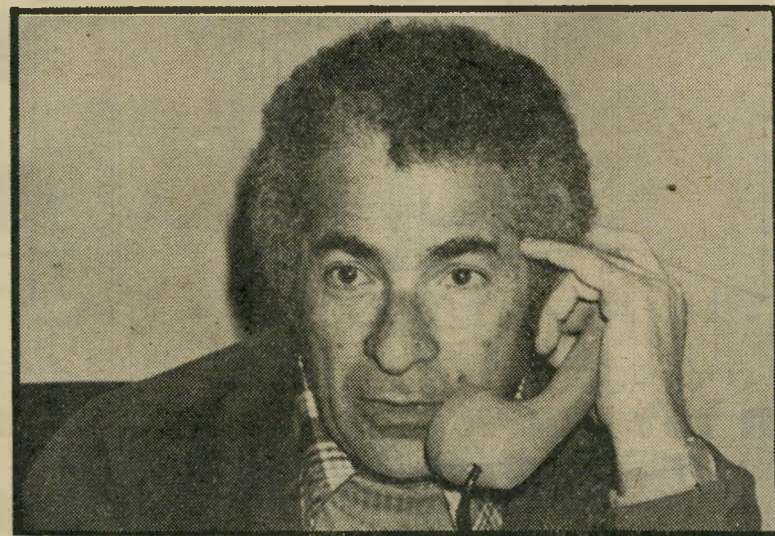
המישרד

האם זה כל מה שמנחם בגין מסוגל לעשות? במנחם בגין חל שינוי גדול למדי. אם נחזור אל דברים שאמר כאשר עמד ב"ראש האופוזיציה, נמצא עצמנו מול אי-שיות שונה. רק אדם בעל אופי חזק מסוגל לעבור שינוי כזה. נסתפק באיז"כור דוגמה אחת: חברת הכנסת גאולה כהן הצטרפה אל מיפלגתו של בגין כאשר הכריז שהוא דוחה את יוזמת רוג'רס. ה"קיצוניות הזאת, ההחלטה האלימה, בבשה את ליבה של גאולה כהן, אשר האמינה, כי יוזמת רוג'רס הינה נסיון לחסל את ישראל ולהונקה בתחומיה הצרים. אולם גאולה כהן פרשה ממיפלגתו של בגין כאשר הודיע, שיקבל את יוזמתו של

רפס בפני אל-סאדאת ומקרב את קיצו של העם היהודי בישראל.

אותם העוקבים אחרי ההיסטוריה של בגין, מאשרים כי הוא איננו מסוגל, מבחינה נפשית, דתית ופסיכית, למסור את הגדה המערבית — ממלכות יהודה ושומרון — לידי הערבים. למנחם בגין, המאמין כי ניחן באישיות היסטורית יוצאת דופן, די בכך שהשיג שלום עם מצריים ושזכה בפרס נובל. הוא חושש להיכנס להיסטוריה מבעד לדלת, ואחר כך להיזרק מבעד לחלון — אם יותר על יהודה ושומרון.

בגין מתרץ כל זאת באמצעות ההיסטוריה והתורה. במלים אחרות: „הביטחון“ הישראלי. כל אימת שאישיות איראנית או אמריקאית מבקרת בלישכתו, הוא פותח את החלון, מצביע על הכספים ה"פלסטינים ומסביר לאורחו, שכל פלסטיני נשוגל לפתוח באש עם מישרדו או על כל אזרח ישראלי. המסקנה: לישראל

עוזר מנצור

הפחד זורם בדמם והחשדות טובעים באופיים

אין ביטחון לצדו של קיום פלסטיני עצמאי. במהלך ביקורו הראשון של הגנרל כמאל חסן עלי בישראל, הזמינתו לסיוור בהליקופטר, כדי שיחזה במו עיניו ב"גבולות" שבין ישראל והגדה המערבית. אולי ישתכנע השר המצרי, שאין כלל גבולות בין הגדה לישראל — כלומר, מבחינת ישראל אי אפשר שהיו שם גבולות.

הנשיא אל-סאדאת. בכנסת היא קרעה לגורים את הסכמי קאמפ דייוויד, המשיכה בהתנגדותה לבגין, הקימה לעצמה מיפלגה חדשה, מיפלגת התחיה (אלבעת" — בערבית), ודיברה בגנותו של ראש הממשלה בכל מקום. ויותר מזה: לפני ביקורו האחרון של בגין בארצות הברית, נסעה כהן לשם והתחילה להשמיעו ולהכריז שישו בבוץ בגין עברו. במיפגשים שקיימה הכריזה, כי בגין הוא מנהיג המת-

שער „אוקטובר“: בראש הגיליון, כותרת אדומה האומרת „תשאלו: הביטחון הישראלי“

בהישמע המילה „ביטחון“ מזדקפים כל היהודים לשורה חזיתית מלוכדת. לא חשובה ההשתייכות הפוליטית, הדתית או האתנית. הסיבה לכך נעוצה ב„פחד“ היסטורי המקנן בלב היהודים, אשר לא ידעו ביטחון בשום מדינה ובשום תקופה.

האח

הגדול

היהודים הינם בני עם ששורשיו נעקרו מכל מקום בעולם. על כן, מאז שהצליחו לכוונן את מדינתם, חפצים הם להיות עצים משורשים באדמתם. זהו מקור ה„שיגעון“ שפיתחו לעצמם לגבי ההיסטוריה. חיפוש השורשים בישראל וב"כל מדינה בעולם. כיוון שחיו בגיטאות, הם עדיין מאמינים כי ישראל הינה הגטו היהודי הגדול. שכונה קטנה, מחניקה וחונקת, המוקפת באוייבים. לכן כה חורשיים הם מפני הנסיגה והשיבה אל השטח המצומצם. חייליהם וצבאם נמצאים תמיד בכוננות. הפחד הזה אף גרם להם לחשוד בכל ולהטיל ספק בעצמם זכויותם. אי לכך התרגלו להישען על עזרתו של אח גדול — ארצות הברית, ברית"סים. המועצות, בריטניה, העות'מאנים או הפרו-

לא נוכל לרדת אל עומקו של המושג „ביטחון“, מבלי שנחזור ונבדוק את מורשגי הפחד, הגירוש, הדיכוי, ההשמדה וההטלת מרות בכוח.

זהו הסיבה המובילה לסירבול ולבעיות המתעוררות במהלך דיוני האוטר נומיה. אלה מאיימים על ה"ביטחון" הישראלי. עד עתה לא עלה בידם של הישראלים למצוא הגדרה ברורה ומקובלת על הכל לנושא הביטחון. הם עצמם אינם מעוניינים בהגדרה מחייבת. הם אינם זקוקים לכך. שהרי הביטחון הזה מקיף את כל החיים כולם, אם אחד מתורשבי הגדה המערבית מדיק אש, והאש מפיצה עשן והעשן הזה חודר — באופק טבעי — אל ביתו של אחד המתנחלים, משוכנעים היהודים כי זהו איום ישר על ביטחונם. על כן עלינו להסכים מעתה על סוג הדלק שבו ישתמשו הערבים, כדי שלא יהרגו את היהודים. הוא הדין בשי"מ שאחד מהם ילקח אותה מחלה. לא אמ"שין בסיפורים הללו, כדי שלא תגחנו. או למי זהו האמת שמאחרי דיוני האוטונומיה, שנקלעו למצב מוזר ומשונה.

אנחנו עשויים לגחן, אולם הם, בישיאל, אינם מגחכים. הפחד זורם בדמם והחשדות טובעים באופיים.